

Η Θεία Ευχαριστία είναι καρπός της ανάμνησης του Ιησού Χριστού

/ Γνώμες

- Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πισιδίας κ. Σωτηρίου (7.11.2021)

Κατά τις προηγούμενες Ομιλίες μας είδαμε ότι ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός το βράδυ της Μεγάλης Πέμπτης καθιέρωσε το Μυστήριο της θείας Ευχαριστίας, το οποίον έκτοτε τελείται σε κάθε θεία Λειτουργία. Έτσι ο Κύριος δια της θείας Κοινωνίας του Αγίου Σώματος και Αίματός Του ενώνεται με τους πιστούς, τους καθαρίζει από τις αμαρτίες τους, και τους αγιάζει. Συγχρόνως, το Μυστήριο της θείας Ευχαριστίας εξασφαλίζει την ενότητα των μελών της Εκκλησίας και την αναζωογονεί.

Πέραν, όμως, αυτών, στους ιδρυτικούς λόγους του Μυστηρίου της θείας Ευχαριστίας ο Κύριος προσθέτει ότι το Αίμα Του, το οποίο χύνεται για να συγχωρεθούν οι αμαρτίες όλων, και το οποίο προσφέρεται να πιούν οι πιστοί, επισφραγίζει τη νέα διαθήκη (Ματθ. 26: 28).

Αλλά ποια είναι η “καινή διαθήκη”, την οποία ο Κύριος επισφραγίζει με το Αίμα Του! Η λέξη καινή-νέα διαθήκη, υπονοεί ύπαρξη παλαιάς διαθήκης. Όλοι ασφαλώς,

Ξέρουμε ότι στο Όρος Σινά ο Θεός συνήψε με τον Προφήτη Μωϋσή Διαθήκην κατά την οποίαν του εγνώρισε το θέλημά Του και όφειλαν οι Ισραηλίτες να το αποδεχθούν, και να το τηρήσουν. Μάλιστα, περίληψη των εντολών Του ο Θεός κατέγραψε σε δύο λίθινες πλάκες και τις παρέδωσε στον Μωϋσή να τις φυλάξουν. Για περισσότερη κατοχύρωση η παλαιά εκείνη διαθήκη εγκαινιάστηκε με αίμα. “Όταν ο Μωϋσής απήγγειλε όλες τις εντολές του Νόμου μπροστά σε ολόκληρο το λαό, πήρε αίμα μοσχαριών και τράγων, μαζί με νερό, και ράντισε με κόκκινο μαλλί και ύσσωπο και το ίδιο το βιβλίο και ολόκληρο τον λαό λέγοντας: Αυτό είναι το αίμα της διαθήκης την οποίαν σας όρισε ο Θεός” (Εβρ. 9,19-20).

Ο Κύριος κατά το Μυστικό Δείπνο, συσχετίζοντας τη νέα Του Διαθήκη με την παλαιά, που επικυρώθηκε από τον Μωϋσή με αίμα μοσχαριών και τράγων, τονίζει ότι η νέα Του διαθήκη με τον πιστό λαό του, επικυρώνεται, επισφραγίζεται με το Αίμα το δικό Του, το οποίο και μόνον έχει τη δύναμη να καθαρίζει από αμαρτίες. Με ιδιαίτερη έμφαση το τονίζει αυτό και ο Απόστολος Παύλος: “Το αίμα των τάυρων και των τράγων δεν έχει τη δύναμη να αφαιρεί αμαρτίες” (Εβρ.10: 4).

Έτσι, λοιπόν, ο Κύριος, με το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, εκτός άλλων ευεργετημάτων, επισφραγίζει και κατοχυρώνει ολόκληρη την διδασκαλία Του. Αυτής της διδασκαλίας του Κυρίου, όπως γνωρίζουμε, ένα μέρος έχουμε καταγεγραμμένο στα Ιερά Ευαγγέλια και ένα άλλο μεγάλο μέρος μας παραδόθηκε ερμηνευμένο με τα βιβλία των Μαθητών του Κυρίου. Όλα δε, μαζί συγκροτούν, το γνωστόν κείμενον της Καινής Διαθήκης.

Τους τελευταίους ιδρυτικούς λόγους του Κυρίου, κατά την παράδοση του Μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας, τους παραθέτει ο Απόστολος Παύλος στην προς Κορινθίους Α' Επιστολήν του (11: 25): “Όποτε πίνετε αυτό το ποτήριο, να το κάνετε στην ανάμνησή μου”. Η φράση αυτή είναι πολύ περιεκτική και χρειάζεται αυθεντική ερμηνεία, που μόνον οι θεοφώτιστοι Πατέρες της Εκκλησίας μας μπορούν να μας δώσουν. Ας δούμε, λοιπόν, έστω περιληπτικά, τι μας λένε οι άγιοι Πατέρες για την “ανάμνηση”;

Η Θεία Ευχαριστία είναι η λειτουργική ανάμνηση της πρώτης εκείνης τραπέζης του μυστικού Θείου Δείπνου, αλλά και όλων όσων ο Κύριος έχει κάνει από την αρχή της δημιουργίας προς χάρι μας. Με τη Θεία Ευχαριστία ιερουργούμε αυτό ακριβώς, που ιερούργησε ο Δεσπότης Χριστός. Προσφέρουμε την Αγία αναφορά ανάμνησιν ποιούμενοι του θανάτου και της Αναστάσεως Αυτού: “Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τήν ἐμὴν ἀνάμνησιν· ὅσάκις γάρ ἂν ἐσθίετε τόν ἄρτον τοῦτον, καί τό ποτήριον τοῦτο πίνητε, τόν ἐμὸν θάνατον καταγγέλλετε καί τήν ἐμὴν ἀνάστασιν ὁμολογεῖτε” λέγει η Ευχή, πριν από “Τά σά ἐκ τῶν σῶν σοι προσφέρομεν...”. Με την λειτουργικήν ανάμνηση δεν σκεπτόμαστε απλώς

τη Θυσία του Χριστού αλλά τη ζούμε.

Επιπλέον, η ανάμνηση όλων των προς ημάς ευεργεσιών του Κυρίου μας, αυξάνει την ευχαριστία μας και την ευγνωμοσύνη μας προς Αυτόν. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η Ευχαριστία είναι καρπός της ανάμνησης του Χριστού. Σ' αυτό άλλωστε απέβλεπε ο Χριστός, όταν έδωσε εντολή να ιερουργούμε την ανάμνησή Του: Να μη γίνουμε αγνώμονες και χάσουμε έτσι τις θεϊκές Του δωρεές. Η ανάμνηση της ευεργεσίας αυξάνει την Ευχαριστία, και η Ευχαριστία μας πλησιάζει περισσότερο στον Χριστόν. Κι εμείς, για να είμαστε μαζί με τον Χριστό, πρέπει να ευχαριστούμε "πάντοτε και για όλα το Θεό και Πατέρα στο όνομα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ". (Εφεσ. 5:20).

Ένα σημαντικό θέμα το οποίο απομένει να εξετάσουμε, προτού αρχίσουμε να ερμηνεύουμε τα όσα λέγονται και γίνονται κατά τη θεία Λειτουργία, είναι: Ποιος είναι ο πραγματικός λειτουργός της θείας Λειτουργίας;

Όλοι γνωρίζουμε ότι για να τελεστεί η θεία Λειτουργία είναι απαραίτητος τουλάχιστον ένας Επίσκοπος ή ένας Ιερέας. Όμως ο πραγματικός λειτουργός της θείας Λειτουργίας είναι κάθε φορά ο ίδιος ο Χριστός.

Εκείνος που ιερούργησε την θεία Ευχαριστία στο Μυστικό Δείπνο, Αυτός τελεί και τώρα και πάντοτε το Μυστήριο αυτό.

Οι Επίσκοποι και οι ιερείς έχουμε θέση υπηρετών. Εκείνος τα μεταβάλλει και τα αγιάζει. Ο Χριστός είναι Αυτός που λαμπρύνει με την παρουσία Του το Μυστικό Δείπνο και το Δείπνο της Ευχαριστίας. Στη θεία Λειτουργία, λοιπόν, στο πρόσωπο του λειτουργού βλέπουμε τον ίδιο τον Χριστό. Όταν ο ιερέας σου μεταδίδει τη θεία Κοινωνία, μη νομίσεις ότι ο ιερέας το κάνει αυτό, αλλά πίστευε ότι το χέρι που απλώνεται είναι του Χριστού. **Ο ιερέας απλώς δανείζει στο Χριστό τη γλώσσα του και προσφέρει το χέρι του, όπως φαίνεται και στην Ευχή του Χερουβικού Ύμνου:** "Σύ γάρ εἶ ὁ προσφέρων, καί προσφερόμενος και προσδεχόμενος καί διαδιδόμενος Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, καί σοί τήν δόξαν αναπέμπομεν... εἰς τούς αἰῶνας. Αμήν."